

ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑΣ (Σύμφωνα με το άρθρο 45, παράγραφος 8.Α1 του Ν.4412/2016)

Σύμφωνα με το άρθρο 16 της Χάρτας της Βενετίας, η τεκμηρίωση αποτελεί βασική υποχρέωση στη διαδικασία της αποκατάστασης ενός μνημείου. Η Επιτροπή Συντηρήσεως Μνημείων Ακροπόλεως, από το 1975, οπότε ανέλαβε την οργάνωση και παρακολούθηση των αναστηλωτικών επεμβάσεων στα μνημεία της Ακρόπολης, έδωσε ιδιαίτερο βάρος τόσο στο είδος και στις μεθόδους παραγωγής των τεκμηρίων όσο και στους τρόπους αποθήκευσης και διαχείρισής τους.

Στο πλαίσιο των σύγχρονων επεμβάσεων, που πραγματοποιούνται για την αντιμετώπιση των βλαβών και την διάσωση του μνημείου, είναι αναγκαία, η σχεδιαστική και φωτογραφική τεκμηρίωση της υπάρχουσας κατάστασης των περιοχών του μνημείου που θα δεχθούν επεμβάσεις πριν και μετά από αυτές.

Η γεωμετρική τεκμηρίωση προ των επεμβάσεων είναι αναγκαία προκειμένου να διαπιστωθεί το μέγεθος των μετακινήσεων και των παραμορφώσεων και να αποτιμηθεί ο βαθμός επικινδυνότητας για το μνημείο. Οι περιοχές που παρουσιάζουν τις μεγαλύτερες φθορές πρέπει να αποσυναρμολογηθούν, ώστε να αντιμετωπισθούν τα προβλήματα στο εσωτερικό της κατασκευής που πάντοτε αποκαλύπτονται κρισιμότερα του αναμενόμενου. Η αποτύπωση μετά την επέμβαση τεκμηριώνει την κατάσταση, που θα αποτελέσει αναφορά στην μελλοντική παρακολούθηση του μνημείου. Η συγκριτική παράθεση της τεκμηρίωσης πριν και μετά τις επεμβάσεις, δείχνει το κατά πόσον κατά την ανασυναρμολόγηση των μελών επετεύχθη η επαναφορά τους στις αρχικές τους θέσεις, οπότε και η αποκατάσταση της κατασκευής στην αρχικές της διαστάσεις.

Καθοριστικός παράγοντας για την επιλογή του κατάλληλου μέσου αποτύπωσης είναι ο χρόνος που θα απαιτηθεί για την ολοκλήρωση της αποτύπωσης- τεκμηρίωσης. Ο χρόνος για τις επεμβάσεις σε μνημεία όπως ο Παρθενώνας πρέπει πάντα να είναι σύντομος, ώστε οι περιοχές που έχουν υποστεί βλάβη να αποσυναρμολογηθούν άμεσα. Επιπλέον είναι βέβαιο, ότι για διάφορους λόγους, όπως αυστηρών χρονοδιαγραμμάτων, αισθητικής όχλησης αλλά κυρίως για λόγους στατικής επάρκειας, το μνημείο δεν μπορεί να παραμένει 'ανοικτό' για μεγάλα χρονικά διαστήματα.

Ένας εξίσου σημαντικός παράγοντας επιλογής κατάλληλου μέσου αποτύπωσης είναι η απαιτούμενη μεγάλη πιστότητα απόδοσης της υπάρχουσας κατάστασης πριν ή μετά τις επεμβάσεις ώστε να δείχνονται με υψηλή μετρητική ακρίβεια τα υλικά, τα μορφολογικά και ρυθμολογικά στοιχεία, όπως οι αποκλίσεις των γεωμετρικών στερεών από τη κανονικότητα

και οι οπτικές εκλεπτύνσεις, αλλά και οι παραμορφώσεις του φορέα, οι ζημιές και οι νεώτερες επεμβάσεις στις επιφάνειες των αρχιτεκτονικών μελών.

Η φωτογραμμετρική αποτύπωση δίνει την δυνατότητα ταχείας συλλογής των δεδομένων υπαίθρου, χωρίς να προκαλεί σημαντικές καθυστερήσεις στο χρονοδιάγραμμα των αναστηλωτικών εργασιών, ιδιαίτερα όταν η αποτύπωση πραγματοποιείται σε διαφορετικές φάσεις της αναστήλωσης του μνημείου.

Επιτρέπει την παραγωγή υποβάθρων ενιαίας ακρίβειας ανεξαρτήτως της έκτασης τους και της μορφολογίας τους ακόμα και σε περιοχές που δεν προσεγγίζονται.

Επιπλέον τα ορθοφωτομωσαϊκά συνδυάζουν τη γεωμετρική ακρίβεια του σχεδίου με την οπτική – ποιοτική πληροφορία της φωτογραφίας. Έτσι η τελική εξειδικευμένη ερμηνεία και σχεδίαση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του αντικειμένου γίνεται από τον τελικό αποδέκτη, τον αρχιτέκτονα και τον αρχαιολόγο.

Καθώς απαιτείται **ενιαία** ακρίβεια, δεδομένου ότι στην προς ανάθεση μελέτη προβλέπεται να αποτυπωθούν τμήματα του ίδιου μνημείου (Παρθενώνας) τα οποία μάλιστα βρίσκονται σε διαφορετικές στάθμες και είναι τόσο όψεις όσο και κατόψεις, θα πρέπει να ιδρυθεί ένα νέο **ενιαίο** πολυγωνομετρικό δίκτυο, που θα εξαρτηθεί από αυτό που χρησιμοποιήθηκε στην αποτύπωση της δυτικής πλευράς και του βόρειου τοίχου του σηκού, για το λόγο αυτό δεν είναι δυνατόν η μελέτη να χωριστεί σε τμήματα.

Έκτος από την απαίτηση της ενιαίας ακρίβειας, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα προβλέπεται, ότι κατά την έναρξη του έργου, την ίδια χρονική περίοδο, πρέπει να γίνει παράλληλα, η μέτρηση των φωτοσταθερών (που προφανώς προαπαιτεί την ίδρυση του ενιαίου πολυγωνομετρικού δικτύου) σε διαφορετικά τμήματα του μνημείου, οπότε ο κατακερματισμός του φυσικού αντικειμένου σε τμήματα, ενδέχεται να προκαλέσει καθυστερήσεις στο χρονοδιάγραμμα των αναστηλωτικών εργασιών, ιδιαίτερα αφού η αποτύπωση πραγματοποιείται σε διαφορετικές φάσεις της αναστήλωσης του μνημείου.